

CLIVE & DIRK CUSSLER
CUSSLER

**MUSTANMEREN
HAUTA**

WSOY

Clive Cussler
ja Dirk Cussler

MUSTANMEREN HAUTA

SUOMENTANUT IRMELI RUUSKA

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

Lainaukset Francis Scott Keyn *Tähtiviiristä*, suomennos Eino Leino

ENGLANNINKIELINEN ALKUTEOS

Odessa Sea

© Sandecker, RLLLP 2016

All rights reserved

By arrangement with
Peter Lampack Agency, Inc.
350 Fifth Avenue, Suite 5300
New York, NY 10118 USA

SUOMENKIELINEN LAITOS © IRMELI RUUSKA JA WSOY 2018

ISBN 978-951-0-42713-2

PAINETTU EU:SSA

MUSTANMEREN HAUDAN HENKILÖT

1917

Vadim Rostov Venäläisen hävittäjäalus *Kertšin* päällikkö

Sir Leigh Hunt Ison-Britannian erikoislähettiläs ja entinen Ison-Britannian Pietarin-lähetystön pääkonsuli

1955

Dimitri Sarhov Venäläisen Tupolev Tu-4-pommikoneen ohjaaja

Ivan Medev Venäläisen Tupolev Tu-4-pommikoneen perämies

Aleksandr Krajevski Sotilaslentäjä, venäläisen Tupolev Tu-4-pommikoneen miehistön jäsen

2017

NUMAn ryhmä

Dirk Pitt Kansallisen merentutkimuslaitoksen NUMAn johtaja

Al Giordino NUMAn johtaja, vedenalainen teknologia

Bill Stenseth Tutkimusalus *Macedonian* kapteeni

Hiram Yaeger NUMAn johtaja, tietotekniikka

Rudi Gunn NUMAn apulaisjohtaja

Summer Pitt NUMAn erikoisprojektien johtaja,
Dirk Pittin tytär

Dirk Pitt nuorempi NUMAn erikoisprojektien johtaja,
Dirk Pittin poika

Jack Dahlgren NUMAn vedenalaisen teknologian asiantuntija

James Sandecker Yhdysvaltain varapresidentti ja
NUMAn entinen johtaja

Virkamiehet, agentit ja upseerit

Ana Belova Erikoistutkija, Euroopan poliisivirasto (Europol)

Petar Ralin Komisario, järjestäytyneen rikollisuuden torjunta,
Bulgarian poliisi

Maksim Fjodorov Ulkomaisen tiedustelun kenttäpäällikkö, Venäjän
pää tiedusteluhallinto (GRU)

Viktor Mansfield Kenttäagentti, GRU

Arseni Markovitš Ukrainan 24. aluepataljoonan komentaja

Martina Kenttäagentti, GRU

Vladimir Popov Venäläisen ohjusfregatti *Ladryn* päällikkö

Deborah Kenfield Aegis-luokan hävittäjän *USS Truxtonin*
ensimmäinen perämies

Wayne Valero *USS Constellationin* vapaaehtoisen purjehduskunnan
päällikkö

Aleksandr Vodokov Ulkoministeriön edustaja, Venäjän
Madridin-lähetystö

Historiantutkijat, asiantuntijat ja lääketieteen ammattilaiset

Georgi Dimitov Arkeologi, Bulgarian kulttuuriministeriö

Tohtori Anton Kromer Pääarkistonhoitaja, Venäjän valtion
historiallinen museo

Tohtori Steven Miller Kirurgi, ortopedian erikoislääkäri

St. Julien Perlmutter Merihistorian tutkija ja Pittin pitkäaikainen
ystävä

Tohtori Charles Treborne Meriarkeologian professori, Oxford

Cecil Hawker Kuninkaallisen Gibraltarin rykmentin majuri,
rykmentin historioitsija

Muita

Martin Hendriks Hollantilainen teollisuusmies, Peregrine Surveillance Corporationin omistaja

Valentin Mankedo Traakian Meripelastuksen omistaja

Ilja Vasko Traakian Meripelastuksen osakas, Valentin Mankedon serkku

Brian Kennedy Chesapeakenlahden osterinpyytäjä ja purjealus
Lorrainen omistaja

PROLOGI

**YÖN HILJAISEN
HIRMUSSA**

HELMIKUUSSA 1917 MUSTALLAMERELLÄ

Valkoiset valot tanssahtelivat horisontissa kuin kuoleman majakoiden loistot. Venäjän keisarillisen laivaston kapteeni Vadim Rostov laski yhteensä viisi valokiekkoa, lähtöisin yhtä monesta ottomaanien sotalaivasta, jotka seisoivat vartiossa Bosporinsalmen suulla. Hänen saamansa käsky tänä kirpeän kylmänä yönä oli selvä. Hänen oli määrä hyökätä hävittäjällään vihollisen kimppuun ja katkaista saartoketju. Hän tiesi tehtävän vastaavan suunnilleen sitä, että ryömisi nälkäisiä leijonia vilisevän luolan halki teuraslammas selkään sidottuna.

Hän puri kierot hampaansa lujemmin turkkilaisen sikarin kuivaan tumppiin. Säiden kuluttamien kasvojen keskelle upotetut tummat, tuikeat silmät olivat nähneet ennenkin huonosti laadittujen taistelusuunnitelmien seurauksia – Venäjän–Japanin sodassa vuonna 1904 ja uudelleen Mustanmeren taisteluissa neljän viime vuoden aikana. Rostovilla oli takanaan liki kolmekymmentä palvelusvuotta Venäjän keisarillisessa laivastossa, mutta nyt kaikki entinen, mihin hän oli vuosikymmenet luottanut, oli hajoamaisillaan. Ehkä ei ollutkaan niin kunniantonta päättää sotilasuraansa itsemurhatehtävässä.

Hän käski nuorta yliluutnanttia etsimään viestimiehen ja käänsi sitten katseensa vieressä seisovaan elävään varjoon.

MUSTANMEREN HAUTA

Vieras oli pitkänhuiskea sotilas, joka kantoi ylväästi Leibgardijan – Keisarin henkivartiokaartin – Preobraženskin eliittirykmentin univormua.

»Pian kohtalon suunnitelmat paljastuvat ja tehtävämme turhuus tulee vahvistetuksi», Rostov sanoi.

»Ohjeista ei poiketa», sotilas vastasi.

Rostov väkisinkin ihaili miestä. Tämä oli seissyt vankkumatta hänen rinnallaan kivääri lujassa otteessaan siitä asti kun oli noussut Odessassa hävittäjän kannelle tuomaan alukselle käskyn. Käskyn, jonka kapteeni huomasi olevan itsensä amiraali Koltšakin, Venäjän keisarillisen laivaston komentajan, allekirjoittama. Varmasti sotilas oli saanut olla todistamassa vallan ylemmissä portaissa tehtyjä päätöksiä, mutta tästä maailmasta hän oli tietämätön. Pian Venäjän keisarikunta olisi pelkkä muisto, vallankumousvoimien pois pyyhkäisemä. Tuon kaartilaisen paikka maailmassa oli katoamaisillaan. Odessan satamassa kiersi huhu, että bolševikit olivat jo allekirjoittaneet rauhansopimuksen keskusvaltojen, myös Turkin, kanssa. Rostov naurahti itsekseen. Ehkä edessä häämöttävät ottomaanien laivat päästäisivät heidät ohitseen – ja heitä kestittäisiin ylenpalttisesti viinillä ja viikunoilla.

Ne ajatukset kaikkosivat äkkiä, kun pään päältä kuului vai-meajellus ja heidän taakseen mereen roiskahti viiden tuuman laivastoammus.

»Turkkilaiset tykkimiehet eivät ole yhtä taitavia kuin saksalaiset», Rostov sanoi, »mutta kohta hekin osuvat maaliin.»

»Vihollinen on heikompi, ja te olette kokenut taktikko», sotilas sanoi.

Rostov hymyili. »Kokenut taktikko välttelisi ylivoimaista tilannetta ja taistelisi jonain toisena päivänä.»

Aluksen viestimies ilmaantui paikalle, kokematon nostoväen matruusi huonosti istuvassa asepuvussa. »Herra kapteeni?» hän sanoi.

»Toimittakaa viesti seuralaisellemme. Käskekää sen jatkaa tehtäväänsä sillä välin kun yritämme houkutellessa vihollisen länteen. Ja toivottakaa onnea.»

»Käskystä, herra kapteeni.» Matruusi lähti komentosillalta.

Rostov kääntyi kaartilaiseen päin. »Ehkä joku toivottaa onnea meillekin?»

Kaartilainen loi kapteeniin teräksisen katseen, muttei sanonut mitään.

Rostov asteli komentosillan siipeen ja katsoi, miten viestimies välkytti viestin paapuurin puolella lymyävälle alukselle. Kun aluksesta välkytettiin vastaus, hänen mielessään häivähti kuoleman aavistus. Sulaa hulluutta kaikki. Ehkä hänen pitäisi tehdä hävittäjällä tiukka käännös ympäri ja runtata päin naapurialusta. Upottaa se yksinkertaisesti itse tietäessään, mitä se kuljetti. Miten monen vielä täytyi kuolla tsaarin turhamaisuuden tähden?

Hän kirosi hupsua kunniantuntoaan. Totuus oli, ettei laivaston riveissä tunnettu enää uskollisuutta. Sen todisti kapina *Potemkinilla*. Ja se oli tapahtunut jo kymmenen vuotta ennen nykyistä vallankumousta. Monissa laivaston aluksissa oli jo vannottu uskollisuutta bolševikeille. Hänen oman miehistönsäkin uskollisuus oli kyseenalaista, mutta ainakaan miehissä ei ollut ilmennyt kapinan merkkejä – vielä. He tiesivät yhtä hyvin kuin hänkin, että Venäjän keisarillinen laivasto olisi pian mennyttä. Rostov pudisti päätään. Olisi pitänyt marssia Odessassa pois alukselta ja häipyä Karpaateille, kuten eräät viisaammat upseerit olivat tehneet.

Pään päältä ujelsi toinen ammus. Vihollistulen uhatessa velvollisuudentunto otti ohjat, ja Rostov marssi jäykästi takaisin komentosillalle. *Velvollisuus*, hän ajatteli. Toisin sanoen *kuolema*.

Komentosillan miehistö seisoj asemissaan ja katsoi häntä odottavasti.

»Täysi vauhti päälle», hän sanoi nuoremmalle upseerille.

»Ruori, suuntima kaksi-neljä-nolla astetta.»

MUSTANMEREN HAUTA

»Herra kapteeni, tykkipatterit ilmoittavat olevansa valmiina.» Yliluutnantti kilautti komentosillan käskynvälittimen metallikahvaa välittääkseen nopeuden muutoksen konehuoneeseen.

»Ilmoittakaa kaikille pattereille, että ottavat kohteeksi jonon itäisimmän aluksen», Rostov käski.

Venäläisen hävittäjän savutorvesta tuprusi mustia pilviä. *Kerts* – se oli laivan nimi – vahahteli rasiuksesta, kun sen höyryturbiinit pyörivät maksimikierroksilla.

Kurssin ja nopeuden muutos harhautti vihollistykkejä, ja ammukset putoilivat vahinkoa tekemättä hävittäjän taakse. Rostov tähyili turkkilaisalusten valoja, jotka näkyivät nyt paa-puurin puoleisessa siivessä laivan höyrytessä länteen. Viisi yhtä vastaan, hän ajatteli. Kun he olivat lähteneet kaksi päivää sitten Odessasta toisen kevyen luokan hävittäjän, *Gnevnyin*, seurassa, tilanne ei ollut ollut yhtä uhkaava. Mutta *Gnevnyi* oli kääntynyt akselivian vuoksi takaisin. Rostovilla oli huonompi onni. Hän joutuisi kohtaamaan vihollisjoukot yksin.

Kapteeni avasi tulen vasta kun kohti tuleva ammus osui kymmenen metrin päähän laivasta ja roiskaisi kannelle merivettä. Vastaiskuksi hävittäjän kaikki neljä neljän tuuman tykkiä jyrähtivät yhtä aikaa sylkien liekkejä yötaivaalle.

Venäläisten taitavuuden ja hyvän onnen ansiosta yksi ammuksista osui maaliin ja puhkaisi vihollisaluksen ammusvaraston. Rostov nosti kiikarin silmilleen, kun perässä roikkuvasta otto-maanien aluksesta ryöpsähti ilmaan tulipallo.

»Keskittäkää tuli länteen seuraavaan alukseen», hän komensi yliluutnanttia. Osuma oli ollut tavattoman onnekas. Nyt hän suuntasi strategiansa – ja rukouksensa – siihen, että saisi kaksi itäistä sisääntuloväylää vartioivaa laivaa toimintakyvyttömiksi tai pystyisi vaurioittamaan niitä, niin että voisi käydä muiden alusten kimppuun takaa-ajon aikana. Se oli ainoa toivo, muuten tehtävässä ei onnistuttaisi.

Yö syytyi jyrähtelevistä leimahduksista. Jäljelle jääneet turk-

kilaislaivat tulittivat yksi toisensa perään täydeltä laidalta, ja hävittäjä vastasi tuleen täydessä iskussaan. Venäläisalus oli yllättävän ketterä ja säilytti terveellisen välimatkan turkkilaisiin tykittäjiin. Mutta rako alkoi kuroutua umpeen, kun kaksi otto-maanialusta kääntyi käydäkseen *Kertšin* kanssa lähitaisteluun.

»Osuma! Toiseen alukseen», yliluutnantti huudahti.

Rostov nyökkäsi. Hänellä oli Mustanmeren laivaston kokenein tykkimiehistö, ja se näkyi. Hän kääntyi etäistä infernoa tähyilevän henkivartiokaartilaisen puoleen. »Keisarillisella odyseialla saattaa sittenkin olla mahdollisuuksia.»

Kaartin miehen hienoinen hymy oli ensimmäinen inhimillisyyden osoitus kahteen päivään. Sitten mies hävisi räjähtävään mustaan pöllähdykseen.

Turkkilaisten ammus oli osunut paapuurin puolelle kannen reunaan. Komentosillan väki suistui seisoviltaan, kun lieskat löivät taivaalle.

»Ruori! Kurssi kaksi-kuusi-nolla astetta», Rostov huusi ennen kuin kompuroi takaisin pystyyn. Kaartilainen makasi vatsallaan kannella hänen vasemmalla puolellaan, ja selästä törötti vääntynyt kranaatinsirpale.

Perämies toisti käskyn, kiskoi itsensä pystyyn ruorin viereen ja pyöräytti sitä kiivaasti oikeaan. Mutta väistöliike myöhästyi. Turkkilaiset olivat löytäneet lopulta maalin ja roiskaisivat uuden yhteislaukauksen. Ensimmäinen ammus räjäytti hävittäjän keulan, toinen osui keskilaivaan repien rungon auki. Alus vapisi, kun vesi syöksyi etuosastoihin ja nosti perän ja pyörivät potkurit ilmaan.

Rostov etsi megafonin ja karjui, että miehistön piti jättää laiva. Yliluutnantti ampaisi pystyyn voidakseen laskea pelastusveneen vesille styyrpuurin puoleiselta kannelta. Palatessaan komentosillalle Rostov näki, että ruorimies seiso i kivettyneenä rattaansa ääressä, rystyset erottuivat valkoisina puisia puolია vasten.

MUSTANMEREN HAUTA

»Saša, etsi pelastusliivit ja jätä laiva», Rostov sanoi lempeästi. Hän asteli pojan luo ja läpsäytti rystysillään tätä poskelle.

Pelostaan tointunut ruorimies hoippui pois komentosillalta mutisten: »Kyllä, herra kapteeni. Kyllä, herra kapteeni.»

Rostov seiso i komentosillalla yksin, kun laivaa rytisytti läheltä perää kuuluva kova pamaus. Polttoainesäiliö oli haljennut ja syttynyt tuleen. Rostov kompuroi yrittäen säilyttää tasapainonsa ja hapuili kannelta kiikariaan. Hän nosti sen savusta kirveleville silmilleen ja katseli liekkimuurin ohi perään, tiettyyn pisteeseen kaukana merellä.

Hän erotti sen vain hetken ajan. Yksinäinen masto, joka näytti pistävän esiin suoraan vedestä, piirsi ohutta, valkoista vanaa kohti Bosporinsalmea. Pään päältä kuuluva ujellus voimistui kapteenin nyökätessä katoavalle näylle. »Velvollisuus täytetty», hän mutisi.

Hetkeä myöhemmin kaksi maaliinsa osuvaa ammusta pyyhkäisi komentosillan pois, ja sotalaivan pirstoutunut runko vajosi merenpohjaan.

HUHTIKUUSSA 1955 MUSTALLAMERELLÄ

Jäänsiniset salammat leimahtelivat Dimitri Sarhovin väsyneissä silmissä. Koneen ohjaaja räpytteli tanssahtelevat täplät pois verkkokalvoiltaan ja keskittyi jälleen laajaan mittari- ja viisaripaneeliin. Korkeus heilahteli kahden tuhannen kuudensadan metrin vaiheilla. Äkillinen ulkoinen paiskonta nykäisi ohjainta, ja ennen kuin sydän ehti lyödä tyhjää, iso lentokone putosi kolmekymmentä metriä.

»Kurja myräkkä.» Lentoperämies, kuunkasvoinen mies nimeltä Medev, kuivaili housunlahkeelleen läikkynyttä kahvimukillista.

Sarhov pudisteli päätään. »Sääpalvelu nimittää tätä kevyeksi matalapaineen rintamaksi.» Pulleat sadepisarat piiskasivat tuulilasia tehden heitä ympäröivästä yötaivaasta läpinäkymättömän.

»Ne nyt eivät erota ukkosmyrskyä sylkiroiskeista. Varsinainen neronleimaus eskaaderin johdolta lähettää meidät harjoituslennolle tässä säässä. Varsinkin kun muistaa, mitä meillä on lastina.»

»Pudotan korkeutta viisisataa metriä, niin katsotaan, onko siellä yhtään vakaampaa.» Sarhov kamppaili ohjaimien kanssa.

He ponnistelivat myrskyssä Tupolev Tu-4:llä, massiivisella nelimoottorisella pommikoneella, jonka siipiväli vastasi korkeaa taloa. Rungon natina ja vaikerrus kuului moottoreiden

MUSTANMEREN HAUTA

jyrinän yli. Äkillinen turbulenssi hytkäytti konetta ja sai punaisen vilkkuvalon syttymään mittaripaneelissa.

»Pommikuilun luukku», Sarhov sanoi. »Luultavasti se on tärisyttänyt sensoria.»

»Tai meikäläisten elektroniikka sakkaa, kuten aina.» Medev kutsui pommien pudottajaa saamatta yhteyttä. »Luultavasti Vasili on taas nukahtanut. Käyn perällä vilkaisemassa. Jos pommikuilun luukku on auki, voi olla, että potkaisen hänet ulos.»

Sarhov hymyili kireästi. »Kunhan et pudota mitään muuta.»

Medev kömpi istuimeltaan ja ujuttautui rungon läpi perälle. Muutaman minuutin kuluttua hän palasi ohjaamoon. »Luu-kut ovat kiinni ja näyttävät olevan kunnossa, kuorma on tallessa. Ja Vasili oli tosiaan unessa. Nyt hänellä on kalossinkuva takapuolessa.»

Yhtäkkiä kone sukelsi syöksyyn. Perältä kuului äänekäs pamaus, ja Medev paiskautui päänsä päällä olevaan mittaristoon. Perämies lyyhistyi istuimelleen jalat pusertuneina oikeanpuoleisten moottoreiden kaasukahvoja vasten.

»Ivan?» Sarhov huusi. Medevin otsalla juoksi verinoro. Sarhov ojensi kätensä ja yritti vetää kahvoista takaisinpäin. Mutta se onnistui vain osittain hänen kamppaillessaan tajuttoman lentoperämiehen vartalon painoa ja tiukkaan kiilautuneita jalkoja vastaan.

Sarhovin koko maailma tuntui räjähtävän. Kojetauluun syyti vilkkuvia valoja ja hälytysmerkkejä, ja kuulokkeet räjähtivät täyteen lentokoneen miehistön huutoja. Pommikone oli joutunut pahimpaan myrskyyn, ja sitä moukaroitiin joka taholta. Taistellessaan ohjainten kanssa Sarhov huomasi kitkerän hajun. Kuulokkeista välittyvä äänen kakofonia vakaantui yhdeksi hätääntyneeksi ääneksi.

»Kapteeni, täällä lentosuunnistaja. Meillä on tulipalo. Toistan, meillä on tulipalo varavoimalaitteen generaattorissa. Navigointi- ja viestikeskus ovat —»

»Suunnistaja, oletko kuulolla? Vasili? Fjodorski?»

Ei vastausta.

Ohjaamoon alkoi tupruta silmiä kirvelevää savua. Sarhov huomasi usvan läpi uuden sarjan varoitusvaloja. Kovilla kierroksilla käyvät oikeanpuoleiset moottorit olivat vaarallisen ylikuumenneita, ja niitä avusti rikkinäinen öljyputki.

Pilotti sysäsi nokkaa alaspäin vetäessään oikeanpuoleisia kahvoja lujasti Medevin veltoja sääriä vasten. Toisella silmällä hän vahti korkeusmittaria ja katsoi, miten pommikone pudotti korkeutta. Hän aikoi oikaista koneen tuhannessa metrissä ja käskeä miehistöä pelastautumaan. Mutta kirkas välähdys sivuikkunassa saneli toisin. Ylikuumennut ja öljyn puutteesta kituva sisempi oikeanpuoleinen moottori hulmahti liekkeihin.

Sarhov säätöi vasemmanpuoleisten moottoreiden tehoa, mutta siitä ei ollut juuri apua. Hänen laskeutuessaan turbulenssi vain paheni. Hän huusi, että miehistön piti pelastautua, mutta hänellä ei ollut aavistustakaan, kuuliko kukaan. Tuhannessa metrissä ohjaamo täyttyi mustasta savusta. Viidessäsadassa metrissä hän saattoi tuntea liekkien hohkan ohjaamon takaa.

Hiki tippui otsalta, eikä se johtunut kuumuudesta vaan stressistä, kun hän yritti hallita massiivista konetta nopean laskun aikana. Ei puhettakaan, että hän pelastautuisi itse, kun ylitettävänä olisi liekkimuri ja hän joutuisi jättämään Medevin tänne. Hänen ainoana ajatuksenaan oli pakottaa kone tahdonvoimalla alas, vaikka hän pelkäsi, että sivuperäsimen ja siivekkeen ohjaimet katoaisivat nuoleskeleviin liekkeihin. Hän työnsi sauvaa lujempaa yrittäen päästä myrskyn alapuolelle ja löytää sopivan paikan pakkolaskuun.

Sadassa metrissä hän sytytti laskeutumisvalot, mutta ankara sade hämärsi yhä näkyvyyden. Oliko alapuolella maata? Hän oli näkevinään mustan, piirteettömän tasangon.

Liekit ylsivät ohjaamoon, sytyttivät klahvitalusta roikkuvat lentosuunnitelmat. Syvään henkäisten Sarhov sammutti virran

MUSTANMEREN HAUTA

kolmesta jäljellä olevasta moottorista ja tunki koneen syöksyvän alemmas.

Kaukaa katsottuna pommikone näytti hehkuvalta komeelta liekkien sylkiessä raivoaan sen keskeltä. Tulipallo laskeutui mustassa, sateisessa yössä, kunnes sukelsi mereen ja katosi, aivan kuin sitä ei olisi koskaan ollutkaan.

ENSIMMÄINEN OSA

**TAAS SULKEIN
SEN USMAHAN**

1

HEINÄKUUSSA 2017 MUSTALLAMERELLÄ

Himmeä kajo peitti eteläisen horisontin pehmeään kuultoon. Vaikka Istanbuliin oli matkaa yli viisikymmentä merimailia, sen neljäntoista miljoonan asukkaan sähkölamppujen loiste valaisi yötaivaan kuin lyhtymeri. Hitaasti valoa kohti kyntävä rapistunut musta rahtilaiva keinahteli ristiaallokossa. Alus kulki matalalla, ja välillä jokin yksinäinen aalto pärskäytti kannelle merivettä.

Perämies tuuppasi leveällä komentosillalla ruoria paapuuriin kamppailien navakkaa tuulta vastaan.

»Nopeus?»

Kysymys kuului karttapöydän ääreen kyyristyneen parrakkaan miehen suusta. Harmaissa, verestävissä silmissä oli lasitunut katse, ja äänestä erottui hienoinen sammallus. Hien tahrimat vaatteet vihjasivat, ettei henkilökohtainen hygienia ollut ykkösasia. Kuten miehistö oli arvannutkin, kahden päivän kuluttua satamasta lähdöstä rahtilaivan kapteenilla oli kolmas votkapullo hyvällä alulla.

»Kahdeksan solmua, herra kapteeni», perämies sanoi.

MUSTANMEREN HAUTA

Kapteeni ähkäisi ja arvioi aikaa, joka heiltä kuluisi Bosporin-salmesta pääsemiseen.

Komentosillan siivessä avautui ovi, ja sisään astui aseistautunut mies ruskeassa maastopuvussa. Hän lähestyi elähtäneen oloista kapteenia huolen ja halveksunnan sekaisin tuntein. »Merenkäynti yltyy. Vesi loiskuu kansille.»

Kapteeni katsoi miestä ja virnuili. »Oletko varma, ettei se ole vain omaa oksennustasi, joka likaa alukseni kannet?»

Asemiehen kasvot vihersivät, eikä kommentti jaksanut nauhattaa. »Olen vastuussa lastista. Ehkä pitäisi siirtyä lähemmäs rantaa.»

Kapteeni pudisti päätään. Hänellä oli ollut epämieluisa aavistus jo silloin kun aluksen omistaja oli soittanut hänelle hetkeä ennen kuin heidän oli määrä lähteä Sevastopolista ja käsenyt odottaa viime hetken toimitusta. Epäluulo vain kasvoi, kun hän näki, miten kolhiintuneella pakettiautolla tullut aseistautunut muutaman hengen miesporukka otti kyydistä ison metallilaatikon. Hän oli vastustellut, kun se oli välttämättä haluttu sijoittaa konehuoneeseen, mutta niellyt jupinansa, kun hänelle ojetettiin pussillinen sileitä ruplia. Nyt hän mulkaisi toista salaisen lastin saattajana toimivaa asemiestä.

»Nyt sinä tomppeli häivytkomentosillaltani. Tämä merialue on vielä lasten leikkiä. *Crimean Star* pystyy pujottelemaan viisi kertaa pahemmassa aallokossa ja toimittamaan kallisarvoisen lastinne ehjänä perille.»

Asemies otti tukea aluksen keinahtaessa ja nojautui sitten kapteenia kohti. »Toimitus etenee aikataulun mukaan – tai pidän huolen, että raapatut kohta Murmanskissa merirokkoja jäänmurtajan kupeesta.» Mies siirtyi komentosillan siivelle. Hän seisoi siellä uhmakkaasti raikkaan tuulen lievittäessä meritautia.

Hänestä piittaamatta kapteeni tutki karttojaan ja seurasi aluksen kulkua.

Rahtialus keinahteli hiljaa eteenpäin vielä kaksikymmentä

minuuttia ennen kuin perämies huikkasi hänelle. »Kapteeni, sivusta lähestyy alus, joka näyttää seuraavan kulkuamme.»

Kapteeni nousi pöydän äärestä ja asteli peräsimen luo. Hän vilkaisi tutkakuvaa, jossa peräpuolelta lähestyvä alus erottui vihreänä täplänä. Noin mailin päässä aluksen edellä pilkahti heikosti pienempi täplä. »Oikealle, kurssi kaksi-kolme-nolla.»

»Ruori oikealle, kaksi-kolme-nolla astetta.» Ruorimies pyörytti ratasta.

Rahtialus asettui uuteen kulkusuuntaan. Hetkeä myöhemmin näkyi, miten varjostava alus tuli perässä.

Kapteeni rypisti kulmiaan. »Luultavasti joku kokematon kippiari etsii opasta, joka luotsaisi heidät salmesta. Säilyttäkää kurssi.»

Vähän ajan kuluttua aallokon yli kuului kumea jysäys, jota seuraava hienoinen värinä tärisytti kansia.

»Mikä tuo oli?» asemies kysyi.

Kapteeni tuijotti komentosillan ikkunasta yrittäen keskittää katseensa äänen aiheuttajaan.

»Kapteeni, jokin räjähti vedessä.» Ruorimies osoitti etuviistoon. »Suoraan edessämme.»

Kapteeni keskitti katseensa sinne ja näki ison vesipatsaan putoavat jäänteet sata metriä aluksen edellä.

»Kone eteen kolmannesteholla.» Hän hapuili käteensä kiikaria.

Tarkennus oli turhaa, kulkuväylällä näkyi vain vaahtoava vesipyörre. Kapteeni vilkaisi ulos komentosillan peräikkunasta ja huomasi, että heitä seuraavan aluksen valot olivat siirtyneet lähemmäs.

Kitkerä haju ympäröi komentosillan, ensin hienoisena, sitten läpituokevana. Oviaukon luona seisova asemies tunsu vaikutukset ensimmäisenä, kakoi ja yski, pudotti sitten aseensa ja lyyhistyi polvilleen. Sitten myös perämies yökkäili ja tuupertui kannelle.

MUSTANMEREN HAUTA

Kapteeni, jonka aistit alkoholi oli turruttanut, tunsi näkymättömän hyökkäyksen hitaammin. Kun toiset komentosillalla hiljenivät ja kivettyivät liikkumattomiksi, hän yritti tajuta, mitä tapahtui. Jostain läheltä kuului laukaus, ja sitten hän tunsi, miten hänen kurkkuaan alkoi kuristaa. Pulssi kiihtyi, kun hän yritti saada henkeä. Hän hoiperteli ruorin ääreen, tarttui radiolähettimeen ja kähisi siihen: »Mayday! Mayday! Täällä *Cri-mean Star*. Kimppuumme on hyökätty. Auttakaa.»

Hämmennys ja pelko hukkuivat lamauttavaan kipuun. Hän huojahteli hetken, kunnes radiolähetin luiskahti kädestä ja hän lysähti kuolleena kannelle.

VIITTÄ VAILLE KOLMAS MAAILMANSOTA

Kadoksissa ollut kultakätkö. Kylmän sodan aikaan hävinnyt pommikone kuolettavine lasteineen. Onko NUMAsta vastusta historiasta kumpuaville pahoille voimille?

NUMAn johtaja Dirk Pitt on Mustallamerellä etsimässä ottomaanien valtakunnan aikaista hylkyä, kun hän kuulee avunpyynnön läheiseltä rahtilaivalta. Pittin ehdittyä paikalle laivalla ei ole enää eloonjääneitä - vain outo rikin haju leijuu ilmassa. Mysteeriiin ovat sekaantuneet niin uraanin salakuljettajat kuin kansainväliset terroristijärjestöt.

Samaan aikaan Pittin tutkijalapset löytävät yllättäen Norjanmeressä makaavasta hylystä Romanovien suvulle kuuluneen kultaharkon. Aarretta havittelee myös moni muu...

»Sivut kääntyvät viuhuen, kun kirjan henkilöt – ainakin hyvikset – selviytyvät kuolemanvaarasta kuolemanvaaran perään ja pahikset saavat ansionsa mukaan.»

– PUBLISHERS WEEKLY

